

Otuzuncu Lem'a

Otuzbirinci Mektub'un Otuzuncu Lem'ası ve Eskişehir Hapishanesinin bir meyvesi, "Altı Nükte"dir.

Denizli Medrese-i Yûsufiyesinin bir ders-i azamı "**Meyve Risalesi**" olduğu ve Afyon Medrese-i Yûsufiyesinin kıymetdar bir ders-i ekmeli "**Elhüccetüzzehra**" olması gibi.. Eskişehir Medrese-i Yûsufiyesinin gâyet kuvvetli bir ders-i azamı da, ism-i azamı taşıyan altı ismin altı nüktesini beyan eden bu **Otuzuncu Lem'**adır.

(İsm-i Azam'dan Hayy-ı Kayyum'a dair parçada pek derin ve geniş mes'eleleri herkes birden bilemez ve zevk etmez, fakat hissesiz de kalmaz.)

Birinci Nükte

İsm-i Kuddüs'ün bir nüktesine dairdir.

[Bu Kuddüs Nüktesi, Otuzuncu Söz'ün Zeylinin Zeyli olması münasibdir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ

âyetinin bir nüktesi ve bir İsm-i Azam veyahud İsm-i Azam'ın altı nurundan bir nuru olan "**Kuddüs**" isminin bir cilvesi Şaban-ı Şerif'in âhirinde, Eskişehir Hapishanesi'nde bana göründü.

Hem **mevculiyet-i İlahiyye** kemal-i zuhurla, hem **vahdet-i Rabbaniyye** kemal-i vuzuhla gösterdi.

Şöyle ki, gördüm: **Bu kâinat ve bu Küre-i Arz**, daim işler bir büyük fabrika ve her vakit dolar boşalır bir han, bir misafirhanedir.

Halbuki böyle işlek fabrikalar, hanlar ve misafirhaneler; müzahrefatla, enkazlarla, süprüntülerle çok kirleniyorlar, bulaşık oluyorlar ve ufunetli maddeler her tarafında teraküm ediyorlar.

Eğer pek çok dikkatle bakılmazsa ve tanzif edilmezse ve süpürülüp temizlenmezse içinde durulmaz, insan onda boğulur.

Halbuki bu fabrika-i kâinat ve misafirhane-i Arz o derece pâk, temiz ve naziftir ve o kadar kirsiz ve bulaşıksızdır ve ufunetsizdir ki, bir lüzumsuz şey ve bir menfaatsiz madde ve tesadüfî bir kir bulunmaz, zâhirî bulunsa da, çabuk bir istihâle makinesine atılır, temizlenir.

Demek bu fabrikaya bakan zat, çok iyi bakıyor. Ve bu fabrikanın öyle tanzifçi bir sahibi var ki, o koca fabrikayı ve o büyük sarayı küçük bir oda gibi süpürtür, temizler, tanzim ve tanzif eder. Ve o pek büyük fabrikanın büyüklüğü nisbetinde müzahrefatı ve enkazından kalma kirli maddeleri, süprüntüleri bulunmuyor. Belki büyüklüğü nisbetinde, temizliğine ve nezafetine dikkat ediliyor. Bir insan, bir ayda yıkanmazsa ve küçük odasını süpürmezse çok kirlenir, pislenir.

Demek bu saray-ı âlemdeki pâklık, safilik, nuranîlik, temizlik; mütemadiyen hikmetli bir tanziften, bir dikkatli tathirden ileri geliyor. Ve eğer o daimî tathir ve süpürmek ve dikkat ile bakmak olmasaydı, bir senede bütün hayvanların yüzbin milletleri Arz'ın yüzünde boğulacaklardı.

Ve **semavatın fezasında**, tahribe ve mevte mazhar olan kürelerin ve peyklerin, belki yıldızların enkazları, başımızı ve diğer hayvanatın başlarını, belki Küre-i Arz'ın başını, belki dünyamızın başını kıracaklardı. Dağlar büyüklüğündeki taşları başımıza yağdıracaklardı ve bizi bu vatan-ı dünyevîmizden kaçıracaklardı. Halbuki eskiden beri o yukarı âlemlerdeki tahrib ve tamirden, medâr-ı ibret olarak yalnız birkaç semavî taşlar düşmüş ise de hiç kimsenin başını kırmamış.

Hem **zeminin yüzünde** her sene mevt ve hayatın değişimleri ve dönüşmeleri yüzünden yüzbinler hayvanat milletlerinin cenazeleri ve ikiyüzbin nebatatın taifelerinin enkazları, berr ve bahrin yüzlerini fevkalâde öyle kirleteceklerdi ki; zîşuur, o yüzleri değil sevmek, âşık olmak belki öyle çirkinlikten nefret edip mevte ve ademe kaçacaklardı. Bir kuş kolayca kanatlarını ve bir kâtib rahatça sahifelerini temizlediği gibi, bu tayyare-i Arz'ın ve bu tuyur-u semaviyenin kanatları ve bu kitab-ı kâinatın sahifeleri de öylece temizleniyor, güzelleşiyor ki; âhiretin hadsiz güzelliğini görmeyen ve îmanla düşünmeyen insanlar, dünyanın bu temizliğine, bu güzelliğine âşık olurlar, perestîş ederler.

Demek bu saray-ı âlem ve bu fabrika-i kâinat, **İsm-i Kuddüs'ün** bir cilve-i azamına mazhardır ki,

- **tanzif-i kudsîden gelen emirleri**, değil yalnız denizlerin âkil-ül lahm tanzifatçıları ve karaların kartalları, belki kurdlar ve karıncalar gibi cenazeleri toplayan sıhhiye memurları dahi dinliyorlar.
- Belki **o kudsî evamir-i tanzifiye**, bedende cereyan eden kandaki küreyvat-ı hamra ve beyza dahi dinleyip, bedenin hüceyratında tanzifat yaptıkları gibi; nefes dahi o kanı tasfiye eder, temizler.
- Ve **o emri**; göz kapakları gözleri temizlemek ve sinekler kanatlarını süpürmek için dinledikleri gibi, koca hava ve bulut dahi dinler.

Hava zeminin sathına, yüzüne konan toz toprak gibi süprüntülere üfler, tanzif eder.

Bulut süngerî, zemin bahçesine su serper, toz toprağı yatıştırır. Sonra gökyüzünü çok zaman kirletmemek için, çabuk süprüntülerini toplayıp kemal-i intizamla çekilir, gizlenir. Göğün güzel yüzünü ve gözünü, silinmiş ve süpürülmüş, parıl parıl parlar gösteriyor.

- Ve **o evamir-i tanzifiye** yıldızlar, unsurlar, madenler, nebatlar dinledikleri gibi, bütün zerreler dahi dinliyorlar ki, hayret-engiz tahavvülât fırtınaları içinde o zerreler nezafe dikkat ediyorlar. Bir yerde lüzumsuz toplanmıyorlar, kalabalık etmiyorlar. Mülevves olsalar, çabuk temizleniyorlar. En temiz ve en nazif ve en parlak ve en pâk vaziyetleri; en güzel, en saf, en lâtif suretleri almak için, bir dest-i hikmet tarafından sevk olunuyorlar.

İşte **bu tek fiil**, yâni tek hakikat olan **tanzif; İsm-i Kuddüs** gibi bir ism-i azamdan, kâinatın daire-i azamında görünen bir cilve-i azamdır ki, doğrudan doğruya **mevcudiyet-i Rabbaniye** ve **vahdaniyet-i İlahiye** Esmâ-i hüsnasıyla beraber, Güneş gibi geniş ve dürbün gibi olan gözlere gösterir.

Evet Risale-i Nur'un çok cüz'lerinde kat'î bürhanlarla isbat edilmiş ki:

- **İsm-i Hakem** ve **İsm-i Hakîm'in** bir cilvesi olan **fiil-i tanzim** ve **nizam**,
- ve **İsm-i Adl** ve **Âdil'in** bir cilvesi olan **fiil-i tevzin** ve **mizan**
- ve **İsm-i Cemil** ve **Kerim'in** bir cilvesi olan **fiil-i tezyin** ve **ihsan**
- ve **İsm-i Rab** ve **Rahîm'in** bir cilvesi olan **fiil-i terbiye** ve **in'am**;

bu daire-i azam-ı âlemde, herbiri bir tek hakikat ve **bir tek fiil** olduklarından, bir tek zatın **vücub-u vücudunu** ve **vahdetini** gösteriyorlar.

- Aynen öyle de: **İsm-i Kuddüs'ün** bir mazharı ve bir cilvesi olan **fiil-i tanzif** ve **tathir** dahi, o Zat-ı Vâcib-ül Vücut'un hem güneş gibi **mevcudiyetini**, hem gündüz gibi **vahdaniyetini** gösteriyorlar.

Ve mezkûr **tanzim**, **tevzin**, **tezyin**, **tanzif** misillü **o ef'al-i hakîmane**, azamî dairede vahdet-i nev'iyeleri noktasında bir tek **Sâni-i Vâhid'i** gösterdikleri gibi; Esmâ-i hüsnanın ekserisinin, belki binbir Esmânın herbirinin böyle birer cilve-i azamî, bu daire-i azamda vardır. Ve o cilveden gelen **fiil**, büyüklüğü nisbetinde vuzuh ve kat'iyetle **Vâhid-i Ehad'i** gösterir.

Evet herşeyi kanun ve nizamına itaat ettiren **hikmet-i âmme**

ve herşeyi süslendirip yüzünü güldüren **inayet-i şamile**

ve her şeyi sevindirip memnun eden **Rahmet-i vasia**

ve zîhayat her şeyi beslendirip lezzetlendiren **rızk-ı umumî-i iaşe**

ve her şeyi umum eşyaya münasebettar ve müstefid ve bir derece mâlik eden **hayat ve ihya** gibi kâinatın yüzünü güldüren, ışıklandıran bedihî **hakikatlar** ve vahdanî **fiiller**; ziya güneşi gösterdiği gibi, birtek **Zat-ı Hakîm**, **Kerim**, **Rahîm**, **Rezzak**, **Hayy** ve **Muhyî'yi** bilbedahe gösteriyorlar.

Eğer herbiri birer bürhan-ı bâhir-i vahdaniyet olan o yüzer geniş **fiillerden** tek birisi Vâhid-i Ehad'e verilmezse, yüzer vecihte muhaller lâzım gelir.

Meselâ: Onlardan değil **hikmet**, **inayet**, **Rahmet**, **iaşe**, **ihya** gibi bedihî **hakikatlar** ve vahdanî **deliller**, belki yalnız **tanzif fiili** kâinat Hâlıkına verilmezse, o vakit ehl-i dalâletin o meslek-i küfrisinde lâzım gelir ki:

- Ya **tanzif** ile alâkadar zerreden, sinekten tut tâ unsurlara, yıldızlara kadar bütün mahlûkatın her biri koca kâinatın **tezyinini** ve **tevzinini** ve **tanzimini** ve **tanzifini** bilecek, düşünecek ve ona göre davranacak bir kabiliyette olacak..
- veyahud Hâlık-ı Âlem'in sıfât-ı kudsiyesi kendisinde bulunacak..
- veyahud bu kâinatın **tezyinat** ve **tanzifatı** ve **varidat** ve **masarifinin** müvazenelerini tanzim etmek için, kâinat büyüklüğünde bir meclis-i meşveret bulundurulacak ve hadsiz zerreler, sinekler, yıldızlar o meclisin âzaları olacak ve hâkeza.. bunlar gibi hurafeli, safsatalı yüzer muhaller bulunacak. Tâ ki, her tarafta görünen ve müşahede olunan umumî ve ihatalı ulvî

tezyin ve **tathir** ve **tanzif** vücud bulabilsin. Bu ise bir muhal değil, belki yüzbün muhal ortaya girer.

Evet eğer gündüzün ziyası ve zemindeki umum parlak şeylerde temessül eden hayalî güneşçikler Güneş'e verilmezse ve bir tek Güneş'in cilve-i in'ikasıdır denilmezse, o vakit zemin yüzünde parlayan bütün cam parçalarında ve su katrelerinde ve karın şişeciklerinde, belki havanın zerrelerinde birer hakikî Güneş bulunmak lâzım gelir. Tâ ki, o umumî ziya vücud bulabilsin.

İşte **hikmet** dahi bir ziyadır.. **Rahmet-i muhita** bir ziyadır.. **tezyin**, **tevzin**, **tanzim**, **tanzif** muhit birer ziyadırlar ki, o Şems-i Ezelî'nin şualarıdır.

İşte gel, bak; dalâlet ve küfür nasıl hiç çıkılmaz bataklığa girer. Ve dalâlettteki cehâlet, ne derece ahmakane olduğunu gör, "Elhamdülillahi alâ din-il İslâm ve kemal-il îman" de.

Evet kâinat sarayını tertemiz tutan bu ulvî, umumî **tanzif**; elbette **İsm-i Kuddüs'ün** cilvesi ve muktezasıdır.

Evet nasilki bütün mahlûkatın tesbihatları **İsm-i Kuddüs'e** bakar; öyle de bütün **nezafetlerini** de, **Kuddüs** ismi ister. (Haşiye)

Nezafetin bu kudsî intisabındandır ki; **النَّظَافَةُ مِنَ الْإِيمَانِ** Hadîsi, **nezafeti** îmanın nurundan saymış.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ âyeti dahi, **tahareti** muhabbet-i İlahiyenin bir medârı göstermiş.

(Haşiye): Kötü hasletler, bâtil itikadlar, günahlar, bid'alar; **mânevî** kirlerden olduklarını unutmamalıyız.